Pivot Forwardda Aydınlatma

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 11. Hukuk Dairesi	16.01.2023	Onama

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2021/8930	2023/247	TBK 20, TBK 21/1, HUMK 427, HMK 266

ÖZET

Bankayla tezgâhüstü türev çerçeve sözleşmesi ve opsiyon teyidi imzalayan şirket, zararda 100.000, kârda 50.000 USD işleyen ürünün anlatılmadığını ileri sürdü. Yargıtay asimetrik tutarı genel işlem şartı saymadı; 73 ses kaydı ve bilirkişiyle aydınlatma ispatlanınca ret kararını onadı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/pivot-forward-asimetrik-tutar-aydinlatma-ses-kaydi-2023-247/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

11. Hukuk Dairesi 2021/8930 E. , 2023/247 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ :Ticaret Mahkemesi

HÜKÜM : Ret

Taraflar arasındaki alacak davasının bozma ilamına uyularak yapılan yargılaması sonucunda Mahkemece davanın reddine karar verilmiştir.

Mahkeme kararı, davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; taraflar arasında "Tezgah Üstü Türev Araçlarına İlişkin Çerçeve Sözleşmesi" ve bu sözleşmenin ayrılmaz parçası olan "Opsiyon Teyidi"nin imzalandığını, 19.04.2013 tarihinden 15.11.2013 tarihine kadar olan vadede davacının opsiyon hakkını satan taraf, davalının ise alan taraf olduğu durumda 100.000 USD ve 1,86 kur üzerinden, müvekkilinin opsiyon hakkını alan taraf ve davalının satan taraf olduğu durumda 50.000 USD 1,86 üst bant-1,81

pivot ve 1,76 alt bant üzerinden opsiyon hakkının gerçekleştirileceğinin düzenlendiğini, davacının bu ürünü satın aldığında kendisinin alıcı bankanın da ürünü satan satıcı statüsünde olduğunu zannettiğini, oysaki davalı bankanın dövizin yukarı yönlü opsiyon hakkı tanındığı durumda müvekkilini satıcı kendisini alıcı pozisyonunda oluşturduğunu, ödenecek miktarı 100.000 USD olarak belirlediğini, işbu tip sözleşme ve opsiyon teyidinin müvekkiline anlatılmadığını, banka tarafından aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilmediğini, müvekkilinin aldatıldığını ileri sürerek fazlaya ilişkin hakları saklı kalması kaydıyla 11.500,00 TL zararın tahsilini talep etmiş, ıslahla talebini 64.828,16 TL'ye yükseltmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davacının uzman bir yatırımcı olduğunu, müvekkilinin aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirdiğini, sözleşmeye aykırılığın bulunmadığını savunarak davanın reddini istemiştir.

III. MAHKEME KARARLARI, BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ YARGILAMA SÜRECİ

A. Mahkemece Verilen İlk Karar

Mahkemenin 10.11.2015 tarih, 2014/1808 E. ve 2015/1438 K. sayılı kararı ile davanın kabulüne karar verilmiş, karar davacı vekilince temyiz edilmiştir.

B. Bozma Kararı

Dairemizin 02.03.2017 tarih, 2016/1666 E ve 2017/1229 K. sayılı kararı ile taraflar arasında imzalanan çerçeve sözleşmeleri ve risk bildirim formu hükümleri incelendiğinde türev işlemlerin riskinin bildirildiği, piyasalarda meydana gelebilecek dalgalanmalar neticesinde büyük zararlar edilebileceğinin kabullenildiğinin anlaşıldığı, dava konusu opsiyon teyidinde yer alan koşul ve tutarların taraflar arasındaki anlaşma kapsamında tanzim edilmiş olduğu da nazara alındığında, opsiyon sözleşmesindeki koşulların genel işlem şartı niteliğinde bulunduğunun söylenemeyeceği, Mahkemece opsiyon teyidi sözleşmesindeki “müşteri kârdayken 50.000 USD, zarardayken 100.000 USD üzerinden işlem yapılması” şeklindeki uygulamanın 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 21 inci maddesinin birinci fıkrası gereğince yazılmamış sayılmasına karar verilmesinin doğru olmadığı, türev işlemlerdeki risklere ilişkin bildirim bulunduğu nazara alınarak, taraf delillerinin incelenmesi, banka personeli ile davacı arasındaki tüm görüşme kayıtlarına ilişkin bantların çözümünün yaptırılması, banka kayıtları üzerinde davacı tarafından gerçekleştirilen opsiyon işlemlerinin tamamının, taraflar arasındaki sözleşme hükümleri ile birlikte değerlendirilmesi, konusunda uzman bilirkişi kurulu aracılığıyla inceleme yapılıp taraf iddia ve savunmaları ile yapılan itirazlar da dikkate alınarak düzenlenecek yeni bir bilirkişi kurulundan rapor alınması, davalı bankanın aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirip getirmediğinin belirlenmesi ve sonucuna göre karar verilmesi gerektiğine işaret edilerek hükmün bozulmasına karar verilmiştir.

C. Mahkemece Bozmaya Uyularak Verilen Karar

Mahkemenin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile alınan bilirkişi raporu, dosyada bulunan belgeler ve 73 adet dinlenen ses kayıtlarına göre davacı müşterinin türev araçlar ile ilgili bilgisinin

olduğu, yapılan işlem konusunda banka tarafından aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirildiği, yapılan işlemin özünde risk taşıması karşısında oluşan zarardan bankanın sorumlu tutulamayacağı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

IV. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Mahkemenin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili temyiz dilekçesinde özetle; bilirkişi raporlarının birbiriyle örtüşmediğini, davalı banka tarafından ibraz edilen konuşma kayıtlarının müvekkilinin ilk defa bu tür bir ürün için işlem yaptığını gösterdiğini, bundan önce yapılan işlemlerin önceden belirlenebilir risk taşımayan işlemler olduğunu, yapılan opsiyon teyidi işleminin banka tarafından önerildiğini, hatta müvekkilinin bu yönde adım adım yönlendirildiğini, (PİYOT FORWARD) işlemin içeriği hakkında yeterince bilgilendirme yapılmadığını, risk almayı istemeyen müvekkiline sadece kazanç ve kar edilecekmiş gibi telefonda bilgi verildiğini, ses kayıtlarına göre sadece imza almaya müvekkilinin adresine gidildiğini ve maktu formlar imzalatılarak boş yerlerin sonradan doldurulduğunu, davalı bankanın gerekli aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmediğini belirterek kararın bozulmasını istemiştir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, taraflar arasında akdedilen tezgah üstü türev araçlarına ilişkin çerçeve sözleşmeleri ile opsiyon teyitlerine dayalı işlemlerde davacının aydınlatılmayarak aldatıldığı iddiası ile uğranılan zararın tahsili istemine ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

1086 sayılı Hukuk Usulu Muhakemeleri Kanunu'nun 427 nci ve devamı maddeleri

3. Değerlendirme

Dosyadaki yazılara, Mahkemece uyulan bozma kararı gereğince hüküm verilmiş olmasına ve delillerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmamasına göre davacı vekilinin bütün temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

V. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Davacı vekilinin yerinde görülmeyen tüm temyiz itirazlarının reddi ile usul ve kanuna uygun olan kararın ONANMASINA,

Aşağıda yazılı temyiz giderinin temyiz edene yükletilmesine,

Dosyanın Mahkemesine gönderilmesine,

16.01.2023 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.